
ТЕМА II

2. БЛЕСАК - КРАТКА ПРИЧА

Пабло Пикасо, Аутопортрет (1901)

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ЖОНФУЗИЈА

Прва наџрага 2. БЛЕСКА

... **О**тишла је, остао сам сâм; али барем се окончала драма, преболећу, нисам секаперса, ако ћемо право, то сам и прижељкивао недељама уназад, ма какве недеље! – месецима, још од времена када се њена сестра уселила код нас на дан-два да би се опоравила од свог последњег љубавног фијаска, а остала у гостима пола године, свакодневно испирајући мозак мојој вољеној причом како су мушкарци шовинистичка жгадија, како су бескичмењаци и паразити који вегетирају на души сензибилног женског чељадета; дан и ноћ морао сам слушати њене злураде монологе о учињеној неправди према женама које се усуде да подигну глас и успротиве се терору рутавих кретена, а све је било доказиво у њеном случају, на послу којим више није имала намере да се бави, спаковаће се и отићи из балканског ђумеза у културан свет где се цени достојанство појединца, поготово када је у питању интелектуалка, професорка компјутерског дизајна, а не попут овдашњих диносауруса што само гледају како да те искористе, после једног ручка и чаше вина одмах одвуку у свој брлог и третирају као да си им пословна пратња, али шта да ради права дама у касним тридесетим, она, ето, живи без игде икога и није крива што јој је виша сила подарила памет и таленат, све то упаковано у физиономију којој објективан суд не би дао више од двадесет и девет година, јер лепота долази изнутра, али се фасада примарно истиче и треба је редовно неговати: козметичарке, фризери, фитнес, аеробик, педикири и ко зна шта све не док се не заглави у бљутавим четрдесетим, мада је, иако нема ни децу ни мушког злотвора поред себе, животни темпо просто нагриза... па у истом уњкавом ритму меље васцели дан, а моја се лујка укипи као препарирана и само упија; дођем сатрвен са посла, касно поподне, а њих две још су у спаваћницама и чантрају, у кревету кмечи запишано дете, по кухињи разбацано неопрано суђе од пре неки дан, од куваног јела ни најаве, док се пред њима гомилају шољице од чаја и кафе, препарати за пробаву (јер нису, јаднице, имале редовну столицу због енормних количина кофеина и конзумираних слаткиша), пилуле за главобољу, менструалне болове или седативи за смирење, таблете од чијег се благотворног дејства толико удругирају да по два дана не знају за себе и само спавају; ова моја, као

ОГЛЕДАЛО

омађијана, просто гута сестрино наклапање, добаци покоји коментар или подсети нараторку где је са (из)лагањем застала, па се још и расплаче када се умишљена дива дотакне пикантерија из богатог арсенала доживотне удаваче којој се накана још није остварила, јер нема на свету, колико год на њему обитавало тупавих и наивних мушкараца, ниједнога ко би ову лујку трпио дуже од недељу дана; кажем – моја донедавна животна сапутница с времена на време засузи и ошине ме погледом када се на вратима дневног боравка вечером појавим, те ме, сва погубљена у маглинама сестриних лагарија, шаље до маркета да донесем нешто јестиво, готову храну, јер то не изискује превелик губитак њиховог драгоценог времена; чим отворим уста да бих се због анархије у нашем супружничком животу побунио, следи кукумавка како се јадница васцели дан мора око бебе бактати, ја не разумем шта значи бити мајка и рањива породиља, а прошло је тек годину и по од тог, по њену осетљиву душу и тело, стресног догађаја, све опет зачињено сузама и прекорним погледима старије вештице, неумољивог феминистичког инквизитора који се, попут мачкице, развлачи по географским ширинама нашег дан и ноћ размештеног троседа; тужни се наш потомак у сопственом измету једне вечери умало није угушио, све му је процурило из пелена по постељини креветића, па је бленто то још рукама размазивао, трљао се по образима и устима, кезио се и гукао смрдљиви умазанко лажући прстиће зачињене сопственим фекалијама, на шта ја бурно одреаговах, па испаде добар повод да не прозборимо ни речи данима, то јест ја испадох мутавко, а њихова се бескрајна шпанска сапуница и даље одмотавала; када би се умориле од брбљања и дошаптавања у пола гласа да не бих разумео шта је у бити конверзације, хватале би се својих мобилних телефона и сати-ма кврцкале по њима, загонетно се смешкајући после поверљивог разговора обављеног на тераси или порукама које су им сабеседници често слали до дубоко у ноћ, па нисам могао на миру спавати од блескања са дисплеја, због чега ме преместише да као кажњеник спавам са дететом у собичку од свега десетак квадрата, да ноћима поред њега дежурам док је краљица мајка душом одмарала са својом сестрицом у пространом дневном боравку, у коме се телевизор никада није гасио, а са његовог екрана константно допирала цика и гунгула из њима омињеног ријалити програма; у томе како се у брачном казамату по скраћеном поступку утрне љубавна жеравица боље да и не причам, нисам у младости пажљиво пратио упозорења искусних гусара, бејаху ми несувисла њихова мудровања у којима је за неславну судбину брачне постеље увек била крива ледена санта у лику робусне таште, свастике или омиљене тетке, јер нека од њих, све из најбољих намера и кроз искусствене савете угроженој женској страни, по хитној процедури оконча заједничку пловидбу донедавно

ОГЛЕДАЛО

лудо заљубљених младенаца; нисам, велим, с пажњом слушао маторе филозофе по кафанама и оштроумна запажања која су претходила њиховим алкохолним блокадама, оне што су своје калварије по цену једног пића делили посетиоцима тих животних кинотека, те се упустих, некако више из радозналости него из истинског порива зрелог човека, у брачну авантуру са мојом изабраницом (или сам, у ствари, ја био објекат њеног селективног одабира?), испоставиће се убрзо савршеном апаратуром за млевење позитивних вибрација, а поготово пара, мајстором мимикрије и латентним хипохондаром којем је после порођаја до секса са супругом било стало као до ланског снега, и поред свег мог труда и суптилних сигнала којима сам јој давао до знања да сам мушкарац са одређеним емотивним и физиолошким потребама, уз то још и у најбољим годинама; ситуација по питању интимних супружничких односа после усељења сестре-гуруа постаде толико неподношљива да сам се, погубљен у епизодној роли одбаченог кућног љубимца, морао окренути дешавањима које ме одистински никада нису привлачила и где сам играо на позицији тринаестог прасета: кафанска седељка после радног времена, вечерња бдења у смраду кладоница или у неком клубу са буљуком малолетника, викендашка дружења са локалним ликовима чија је судбина била предодређена да скончају у мутљагу својих промашених живота, а ја сам жонгирао, изигравао срећника, својски се трудио да се успнем на лествици арогантне мушке глупости и лажног задовољства што је с мучнином, после сваке пробдеване ноћи, јутром отицало кроз сливник нашег тоалета, на огледалу остављајући верну слику властитог телесног и духовног посрнућа; ко зна колико дуго би моја брачна агонија потрајала да се није десила епизода са нашом комшиницом, студенткињом драматургије на мастер студијама и подстанарком спрат ниже од нашег, код које сам, враћајући се из смуцања и омамљен лаким опијатима, једне ноћи грешком позвонио на врата, јер сам у страху због касног повратка кући промашио спрат и унапред замишљао како ће ми врата отворити моја рашчупана домаћица, па кренути са уобичајеним филипикама, кад се у довратку ненадано материјализовала црнокоса девојка са књигом у руци, додуше прилично испијена од умора и снена, али јој зато предивне кестењасте очи дођоше још више до изражаја, а бледило тена као у статуе од алабастера; некако смо изгладили тај ноћни неспоразум лепојка и ја, али у свести ми се истог трена угнездио гарави увојак који јој је падао на обнажена рамена и сву ноћ ми није дао мира, па ето правог разлога да се потом уредно једно другом у пролазу јављамо, осмехнемо више за себе него као реклама нашег смушеног расположења; после извесног времена запазих да ти наши сусрети постадоше ритуали прикривеног одмеравања, а када би протекао тек један дан

ОГЛЕДАЛО

без виђења, одапињала се из мене пуста пожуа да се барем оно уобичајено „добар дан” или „здрoво комшинице” заталаса између нас; како то у животу веселника обично бива, наместила нам се потом згода за ближе упознавање, једног суботњег преподнева у лифту, баш док сам се затрпан кесама пуним намирница враћао из маркета, сударисмо се у приземљу и провозасмо скупа до петог спрата, па у свега пар минута недоречених изјава склописмо споразум да би нам једна кафа код ње баш пријала, понуда којој ни блесан мог калибра није могао одолети, и убрзо се нађосмо у интими њеног малог али педантно уређеног стана испијајући натенане кофеински нектар и расхлађени домаћи сок од вишања који јој родитељи, уз све неопходне потрепштине, шаљу са села, а она се из петних жила упињала да што пре заврши студије и дочепа се у граду било каквог посла, јер јој, наравно, на памет не пада да се на југ враћа, мада је овде истински вређа отуђеност и мучи самоћа, а веселе је и дружељубиве природе, премда јој женско друштво баш и не прија, некако се боље сналази са мушкарацима, ма схватам сигурно на шта она мисли, није баш вешта у разговору са непознатим особама... док расипа око себе ничим изазвану искреност, помно је одмеравам и више пратим њене изразе лица неголи ток излагања, скенирам складне покрете витког тела док устаје и нуди ми на порцеланском тањирићу неколико домаћих колачића, па се питам зашто ми је округна судбина баш сада тутнула под нос овај ливадски цветак чији мирис просто мами на грех, зашто у тренутку када ми се растаче супружничка љуштурса, где ћу завршити будем ли се усудио да је помилујем по коси, међу прстима завртим покоји светлцуви увојак и испијем жудњу са усана овог истинског анђела, све то ме је истовремено мамило и ломило изнутра, али ипак се не усудих препустити својим пробуђеним нагонима; потрајало је наше дружење више од сат времена, а ја се нагло из идиле и лудог сањарења тргох јер ми у памет дође да је вољена до сада сигурно из постеље измилела те да с нестрпљењем очекује на менију прехрамбене производе чији је списак синоћ на цедуљици сачинила; непристојно прекинух комшиницу у пола њеног казивања како до сада није упознала много уљудних мушкараца, скочих одједаред као опарен и дохватих се браве на излазним вратима уз несувисло правдање о вечитом помањкању времена и са констатацијом да нас је заиста мало правих центлмена, и једном сам ногом већ био крочио у прибежиште ходника, кад ми се иза леђа ниоткуд створи вољена женица, која је увек путању из стана и назад лифтом прелазила, а данас јој, ето, дошло да мало прошета, па ме затече где из туђег дома излазим у пратњи девојке што је, поцрвеневши као булка, и сама збуњена, иза својих врата на нас провиривала док је започињала лавина скаредних изјава рањене лавице; о наредним данима и

ОГЛЕДАЛО

недељама нашег супружничког колапса боље да и не трошим речи, јер мучним ноћним разговорима, убеђивањима и потоцима суза не би краја, као ни телефонским сесијама са сестрицом којој се изгледа посрећило, па је своју релативну памет онедавно уновчила у затону неког швајцарског градића, а супруга и ја се бавили непостојећим доказима мог неверства и њеним инсистирањем да се злодело мора признати, јасно протерати кроз уста, па ће нам после тога, наводно, истина обома донети олакшање и смирај, толико је на тој глупости инсистирала и свакодневно ме кињила да ми је најзад дозлогрдило, у једном моменту избацило из шина и признадох јој да ми се млада дама свиђала, али да међу нама заиста није било ничега, да сам већ сада спреман да се посвећено вратим у благотворне воде брака, мада ме је стара швалерска гарда ономад упозоравала да се такве приче ни у ком случају не казују женама, јер ће муке по стварног или умишљеног неверника нетом постати само веће, што се у мом случају и обистинило, те ме лепша половина после покајничке палинодије очима није могла видети, чак ни у оно мало времена што током наредних седмица, уз обострано избегавање, морасмо провести скупа; ћутња и јед се у нас уселише као каква болештина којој није било лека и она је без најаве или опроштајне поруке тек наједном са нашим дететом одјездила за сестром у швајцарску оазу лагодног живота, има томе скоро месец дана; тамо ће јој неуморна алапача сигурно наћи старатеља, средовечног кафецију или државног службеника са пристојним капиталом и закржљалим сексуалним поривима, па ће мој првенац одрастати у стерилном гнезду калвинизма, несклон пороцима, исправан и чврст као оштрица швајцарске хелебарде коју ми кроз срце протера његова бездушна мајка; све је на крају испало потаман, осим што никако да ми се стиша конфузија у стомаку, за коју ми ни лекари не дадоше рационалног објашњења – најзад ослобођен од супружничких стега, ево ме међу старим знанцима, кафанским мудрацима, ловцима на рањене душе којима ћу и сам, за чашицу плаћеног пића, радо открити све тајне брачног суживота...

Ненад Војводић

Професор српског језика и књижевности
Карловачкој гимназији, Сремски Карловци

УЛИЧНИ МОЗАИК

Друџа најрага 2. БЛЕСКА

Попут дрвећа
Које у јесен
Боји различито лишће
Улични мозаик
Просипа своје приче
Све истом улицом
Пролазе
И све личе
И не личе

Растанак

Силазећи, није срео никог. Ђутао је. Кораци су му били једва чујни. Да је било људи, видели би колико је слаб и немоћан. Сигуран само у несигурност свега.

Видео је свој одраз на стаклу улазних врата док је кроз њих излазио. Десило се те вечери, за њега само од себе. Стрефило га је изненада, као болест, као свака неочекивана нежељена вест. Његова глава се окрену према прозору. Причека неколико тренутака.

- Кад би, кад би!

Није их делило ни сто корака. Били су заиста, ту, близу једно другом. Никад нису били удаљенији. Готово је.

Закорачи у ноћ која се спуштала. У исто време, иза и испред њега, почеше да се пале уличне светиљке. Кестенови који дремају на тротоару, поиспадали из своје зелене колевке, добише неку тешку црвену боју од те вештачке светлости. Нехотице погледа у своју ногу, тешку као стена. Натера себе да ваља сваки следећи корак, кроз ноћ па до дана, и тако у круг.

Х У

Госпођица Х. је знала да овог четвртка неће пећи палачинке. Мислила је да је то начин да неког заборави. Кад је једног четвртка пекла палачинке и разговарала телефоном са господином У. рекавши му

ОГЛЕДАЛО

да прави са домаћим џемом од шипка, он јој је рекао да те највише воли. Тако је стицајем околности постало учестало то уживање у палачинкама, као и разговори са господином Y. Онда је одједном настала тишина. Наставила је да прави палачинке четвртком, и престала је убрзо са тим. Није више могла да поднесе да јој толико недостаје Неко. Само, јесте да није правила палачинке, али је, ипак, четвртак увек долазио после среде. Господин Y. је знао да џем од шипка више нема исти укус. Када су га понудили палачинком, загрцну се. То је због оне невидљиве кнедле у грлу коју има од кад се не чује са госпођицом X. И рупе на срцу, невидљиве, а присутне.

Да су госпођица X. и господин Y. знали да је посреди обичан неспоразум, уживали би заједно у палачинкама, вероватно до последњег четвртка у њиховим животима. Међутим, нису знали да је до шума у комуникацији дошло када је господин Y. изгубио телефон и са новог послао поруку да је број промењен. Стигао му је одговор "Савршено ме је брига за то". Није то очекивао, али и он одлучи да је и њега савршено брига за госпођицу X. Само што не можеш одлучити шта да осећаш. Није схватио да је случајно погрешно у једном броју, ставио је 4, уместо 5 и запечатио комуникацију.

Није познато како се ова прича завршава, да ли се завршава, није лако решити ту једначину, мада има само две познате непознате...

Можда они некуда шетају, смејући се док беру шипак за зимницу, а можда је од свега остао само шипак, стиснута шака.

Сан

Сањала је више пута сличан сан. Није јој се раније дешавало нешто такво. Он, да баш он и нико други, иде неким путањем. Дође до неког места и застане, окрене се и погледа је, она се пробуди. Сећала се да га је питала зашто му је поглед тужан и кад се смеје и да јој је обећао да ће јој испричати због чега је тако.

Онда, друге ноћи, исти тај он иде истим тим путањем.

Само, сад скрене на том месту са ког се окретао. Скрене лево и убра неко биље, и окрену се са пруженим дланом. Пружи и она свој длан, али се пробуди. Једном су ишли заједно, видела је само њега како се смеје и свој лик у његовим зеницама. Ишли су до врха неке планине, не сећа се стаза, само величанственог погледа, свечане тишине и њихових стопала. Зашто стопала, појма није имала. Као да су стопала додиривала облаке. Онда је виђала исти тај пут и кућу, њега не. Све док се није појавио његов осмех, вештачки, попут маске.

А онда се пробудила из тог дугог сна. Знала је да је глупо што је поверовала да снови нешто значе. А можда и значе, само не то што је мислила. Требало је да буде опрезна и рационална, као иначе.

А он? Ко је уопште тај он? Неко ко није испричао причу. У сну је имао неку магичну књигу, чинило јој се да се са ње расипа звездани прах.

Само је нагло затворио књигу и она се пробудила. Тек сад га је заправо видела- нема га.

Легенда

Седео је у башти хотела. Конобарица је незаинтересовано празнила пепељаре. Посматрао је дрво поморанџе. Помисли како личи на новогодишњу јелку. Не ону накинђурену и шљаштећу, него савршену, пуну животних сокова. Снагу добија из камених дубина, грумена земље, капи воде и погледа сунца. Две боје које се савршено уклапају. Дају плод. Онда опет изнова цветају. И тако у круг.

Испод дрвета је седела једна старија жена, три девојке и четири младића. Млади су држали неке књижице, из далека му се учини да на једним пише Аристофан, а на другим Платон... Вероватно су имали неки час у природи.

Да је могао да чује шта они говоре, чуо би следеће:

Стара легенда каже да постоје неки тренуци у вечности у којима је дата могућност да особе буду потпуне. У неким прастарим причама је то да је једно биће због своје супериорности растављено на два дела и да се онда те половине траже, не би ли били целина. Мени је моја бака причала, њој је њена и тако уназад... да тај тренутак траје седам дана... почиње онда када магија већ постоји... момку се појави знак на десном длану, а девојци на левом... То су две стране једног диска... Као што рекох, они имају 7 дана да се ти делови диска дотакну и онда се никад више неће раздвајати. Таква сусретања се не дешавају толико често, нажалост. Понекад особа помисли да је нашла другу страну диска, али се те стране не преклапају. Разлика уме да буде у најмањем детаљу, али да баш та ситница не дозволи стапање. Уколико имају среће, пронађу се и препознају. Нечији леви и нечији десни длан.

- Сродне душе не постоје, ако и постоје оне то постају временом. Потребно је много одрицања и рада на томе.

- А зар онда то није преобликовање себе, покушај да се прилагодимо и будемо нешто што нисмо? Можда и успемо у томе, тј. убедимо и себе да смо то. Онда нам буде добро, имамо макар привид среће.

- Шта је срећа уопште? Ако је видљива, онда су то материјалне ствари. Ако је невидљива, онда је неухватљива.

- Па и душа је невидљива, а камоли сродна душа.

- Е видиш, можда баш тад постаје видљива кад пронађе ону сродну...

ОГЛЕДАЛО

Прича случајно виђена на фотографији, а намерно испричана за лаку ноћ

Иза мене на дну мора спава камени цин. Дању спава, ноћу живи своје снове. Хола својим великим корацама и стиже где год пожели. Када ноћу устане, огрне звездани плашт, иначе би га се људи уплашили. Људи се увек плаше погрешних ствари. Видела сам трагове на његовим циновским каменим ципелама. Разумела сам његово ћутање. Поред њега спава његов камени коњ, има цвет са осам латица на челу, попут неке мистичне далеке звезде. И коњ добија звездано седло и крила од облака. Лете преко гора и претрчавају седам мора. Онда се његова пустиловина пред зору уреже у стену крај које леже. Ако довољно дубоко удахнеш мирис мора и борових иглица, чујеш јасно песму пучине и ветра и видиш зрак сунца који окреће све то, попут игле и грамофонске плоче – тек тада добијаш моћ помоћу које разумеваш то писмо у камену уклесано. Забрањено је читати другима, свако мора то сам, иначе би вас неко могао слагати шта је написано. Смем само да кажем да он тражи своју љубав, зна да постоји али не може да је види. Док дању спава, у сну са њом разговара, заболи га камено срце и сузе радоснице клизе низ камено мушко лице.

Не смем да кажем где див спава, неко би га могао дању пробудити или можда заробити, или ко зна шта му урадити, повредити га. Ено, тамо где се подижу велики таласи, ту његов коњ спушта своја копита и тек сад видех да див има исте оне мистичне звезде у својим очима. Та љубав осветљава његов пут.

Данијела Грбић

Професорка српског језика и књижевности
Зрењанинска гимназија Зрењанин

ГОРКА КАФА

Трећа наџрага 2. БЛЕСКА

Стајали су на капији испраћајући распричане момке. који су улазили у ауто, расположени, одлазећи у живот. Ауто свирну два пута и одјури кроз слеподневну јару, која је споро сплашњавала.

-Пристави кафу. Могли бисмо да је попијемо на тераси. Синоћ су запрашивали комарце.

Беше тешка сама себи, чињаше јој се због протеклих дана летњег пакла од ког се асвалт испаравао. Љубица се тромо пењала уз стенице ка дворишту куће.

-Хоћу. Стиже одмах! Само се ти смести у лежаљку и подигни ноге да ти буде пријатније. Мало су ти отечене.

Полетан, и као и увек спреман да јој до танчина удовољи, Радован је попут младића скакутао уз њу. Намести јој јастучиће да јој буде што удобније и хитро одјури у кухињу да пристави кафу.

-Послужи нам из бечких порцеланских шољица, оних што стоје у трпезаријској витрини на другој полици. Само полако. Пази да их не полупаш.

Кроз воћњак се згушњавала наизглед невидљива маса тмине. Приближавала се једва приметним лелујањем. Затим би се усидрила крај корена јабуке, чучала, тињала...

Уморна сам, помисли Љубица. Чим се спустила, заљуља се на лежаљци тежином свога тела. Уморна сам од ишчекивања, уморна од сете која тишти и кроз радовања. Срце ми се стегне сваки пут кад Марка привијем на груди. Оспсујем живот! Што је морао хиљадама километара далеко да одраста без оца, без нас? Ено га, опет лупа посуђем. Никад не уме да буде пажљивији! Не могу више да га слушам, уздахну тешко, цепајући последњи зрак сунца који јој је титрао под испуцалим петама.

-Ево, малена моја! Стиже кафица из посебних шољица! Баш је лепо што су нам унуци ту. Видиш како се фино слажу. Направила си одличан ручак. У сласт су све појели. Воле нас, а тебе посебно. Знаш ја то, видим. Ти имаш топлину која се сваком увуче под кожу, милено моје, рече и пољуби јој руку, коју она тромо само спусти у крило.

-Хоћеш ли нам већ једном сипати ту кафу?, рече му суздржавајући нервозу због његовог наметљивог умиљавања.

ОГЛЕДАЛО

Пили су кафу у предвечерје, суво још од ране жеге. Бездашак је бубњао у слепоочницама, чинећи Љубицу још нервознијом него иначе. Раде јој је већ по навици, пуног срца све праштао и све приписивао дијабетесу, с којим Љубица живи од своје осамнаесте године. У току ћаскања Радовану зазвони телефон. Чим се јавио, Радован се удаљио с терасе према спаваћој соби. Глас му је све више одмицао. Уз лупу вратима, у тренутку се претворило у мук. Опет је сама са својом језом. У грлу се стврдла кнедла, оживавела од година. Стеже је, гуши. Ових дана често мисли на своју мајку, ситну женицу, бескрајног срца. И она је тако... И она је предосетила, помишља изнова.

Шимшир уз стазу дворишта шушну. Искочи крупна црна мачка сјајне длаке. Попе се уз степенице. Љубица се прену. Гледале су се нетремице. Прође је нека језа. Мачка жмирну, као да су се разумеле и нестале кроз гробљански мирис шимшира. Мрзела је ту ограду, а Раде ју је редовно поткресивао и био поносан како му уз стазу којом се креће чини двориште лепим на око. Вратио се, настављајући започет разговор весело се обраћајући Љубици и испија још који преостали гутљај кафе. Гледа је бледу, озбиљну са искамченим осмејком, како се придиже.

-Идем да легнем. Уморна сам. Немој да ме ико узнемирава. Не буди ме ни ако ме неко тражи. Нипошто!

-Сад већ да легнеш? Тек је пола девет!, збуњено ће Радован, пропуштајући је да прође.

-Нека је. Морам лећи. Мора тако.

-Добро, добро. Нећу дати ником да те буди, а ти зови ако нешто треба. Мислио сам да заједно гледамо филм... Скупљајући шољице испрати је погледом, незадовољан овлаш-пољупцем којим додирну образ пред спавање.

Спаваћа соба, пространа и проветрена, била је позорница сенки, које су од уличне светиљке поигравале по зидовима. Укључила је лампу и озари се простор пријатном топлином. Тражила је сатенску спаваћницу коју још никад није обукла. Чувала је за посебну прилику. Била је мало пуначка, мада и даље негована и привлачна жена. Попивши воду, спустила је чашу на нахткасну. Помирљиво тихо уздахну и угаси лампу. Собом су поново титрале сенке које су правиле танане гране жалосне врбе пред прозором. Посађена је пре више од тридесет пет година када је и кућа сазидана.

Примирила се у постељи. Осећала је како тоне и утапа се у неку чудну тмину, необјашњиво живу и густу, као и малочас на тераси. Пун је месец. Има моје тужне очи. Сваки пут кад се загледам у то чудно огледало, чини ми се бризнуће у плач. Зажмурила је. Севну шамар! Па други! Осетила је бљесак и бол посред груди. Отац је љутито псује и истерује из куће.

ОГЛЕДАЛО

-Курво! Ти моја кћер, моја крв? ! Сестри нож у леђа да забодеш! Никад више да те не видим! Губи ми се с очију! Сместа!

Отишла је из очеве куће по снегу тетурајући у кратком капутићу... Једва стигавши да назује ципеле. Пратио ју је мајчин јецај и очев мук. Није знала куда ће ове ноћи, ни сутра, нити коме да ходи, ни где ће стићи.

Ни сама не зна како је стигла до теткине куће. Било је веома хладно. Дувао је северац и наносио сметове. Збуњена и забринута тетка ју је брзо увела и угрејала покрај ватре. Тихо су уз чај и непрестане сузе причале да не пробуде остале укућане. Рекла је само да је било свађе и да је отац истерао, прећутавши прави разлог. Дознаће већ сутра. Дознаће се.

Радован стиже колима и двапут свирка пред капијом. Носи јој као и увек пуне кесе потрештина, и неки вредан дар, златни накит, парфем, одабран комад одеће... Љуби је озарен док у наручју држи маленог Вука. Направио јој је кућу. Обезбедио кућну помоћницу једном седмично, касније и баштована. Кућа је била веома богато опремљена. Љубица, помало горда, увек дотерана, имала је своје другарице и комшинице, с којима је проводила време. Викендом јој је долазио Радован, а иначе је је живео у Шапцу. Радио је као пословођа у државном предузећу, које му је омогућило да прибави поприличан иметак. Умео је вешто да плива у мутним водама.

Са шеснаест година, шипарица, похађала је курс дактилографије. Сестра јој је била удата за момка из fine породице. Обоје запослени, живели су лагодно и спокојно. Долазила је да причува сестрића док је сестра радила. Безброј се пута питала како се то збило. Као у некој магли, обмани, замци, румена од страсти и његових слаткоречја, згрешила је... Са зетом је згрешила. Неопростиво.

Одбачена, прогнана а надасве себи крива, толико страшно и неповратно крива! Није имала куд, него да чува малени живот – свој и дететов. Одјекивало јој је као страшан ехо: Ја свастика – љубавница, супруга, жена! И шта је он мом детету, отац или теча? ! Вриштала је горка мисао годинама. Као колутови воде после баченог камена, стишавали су се немири, до новог грумена који се из душе обрушавао.

А он, Радован, волео је страшћу и снагом мушкарца. Сам Бог зна како је ту бруку истрпео пред свима. Није њој о томе причао, јер је знао колико је сама понела. Терета. Више од тога не би издржала. Жудео је и streпео да је сачува за себе, живећи годинама у два брака. Догађај је у Шапцу преименован у пука оговарања, а на периферији Београда били су незнанци, представљајући свој брак као идеалан.

Годинама су рођене сестре биле супарнице, завиднице, а обе очајнице. Живело се привикнуто, како се мора. Страшћу или каткад побеђена сујетом, умела је страсно да га не да, трудећи се да га воли као свог мужа. У отржењењу, сама у француском кревету, гладна је

ОГЛЕДАЛО

гутала љубавне романе. Живела је у златном кавезу. Све је у њеном животу била обмана, подсмех судбине, сем гласова две гугутке које би гугућавом мекоћом свако јутро бар мало замелемиле.

Седела би сама с комшијама, брачним паровима, збијајући шале, распричана. У том бегу од самоће и себе, напрезала се да убеди себе, убеђујући друге у брак и велику љубав. Син је одрастао највише на њеним плећима. Какав је брак – таква су и деца, објашњавала је себи несташлуке сина тинејџера.

Мачке су се јуриле гоњене дивљом страшћу. Јаукнуше, попут дечјег плача, отегнуто и језиво.

Љубица, петогодишња девојчица, потрча у загрљај мајци. Отац јој пружа руку. Сестрица прилази дарујући плавокосу лутку. Иду ка светлости.

Кристин Рајић

Професорка српског језика
и књижевности

X гимназија *Михајло Пупин*,
Београд

ТАЈНА ЈЕДНОГ ЧЕМПРЕСА

Похвала 2. БЛЕСКА

Сестру Меланију, стару калуђерицу манастира Градиште, беше уморила и исцрпила болест. Више од годину дана је тихо венула, ископнелога лица и усахлих очију. Јела је мало, колико може да стане међу три прста, и то једва.

„Боже, који си нас према себи сачинио, не дај да клонем духом. Не узми ми веру и жар молитви, тихо је шапутала пребирући бројанице око ситне руке боје воштанице. Њена танкоћутност, саздана од невидљивих честица, кротила је немир срца. Будила се са погледом на комадић неба који се кроз мали прозор видео из њеног кревета. Рано, јутарње светло се пробијало кроз њега а боје ноћи су се губиле у крошњи чемпреса. Уоквирени крајолик се мењао са годишњим добима, а у игри светлости и сенки, зачињала су се сећања, најпре бледа, а затим јасна и озарена.

Сабирала се у молитви и лагано се опраштала од сваке биљчице, древних стабала маслина, од плутајућих беличастих облака, стрмих стаза што миришу на ловор и јарића којима је љупко тепала док су је окруживале.

Имала је тајанствени дар немуштог језика. Слутећи да их ускоро напушта, као случајно су је додиривали и кротко прилазили њеном длану. Беше јој се и сенка смањила, а од изнемоглости ходала је по који корак придржавајући се за ствари. Устајала је дању на кратко да се огреје на сунцу, да чује зрикавце и види море а ноћу озвездано небо. Преселила се те године у сестрину кућу, у близини манастира, осећајући да јој снага отиче и да ускоро неће моћи да се брине о себи. Молила је Бога за лаку и лепу смрт да је болест не унизи и да никога око себе не научи.

Од Божића до Св. Стевана потпуно занемоћа, није могла више да устане. Та два дана јој постадоше нарочито тешки и дугачки. На дан пре него што ће да се представи и нечујно оде са овог света, дођоше јој две комшинице са корпом свежих наранџи. Биле су тихе као пред светињом, искрено су жалиле сестру Меланију која је за свог века пазила да не згази ни мравца. Иако тешко болесна, упињала се да их поздрави, ослањајући се на лактове, као да је желела да их утеши.

ОГЛЕДАЛО

Ништа као осмех не одаје човека, а њен осмех је био осмех детета. Духом је била присутна и до последњег трена безазлена, само ју ју тело издавало дрхтећи као лист на ветру. За тренутак би прелазила погледом преко њихових лица и безгласно тонула у дубоки сан. Живот се гасио уз привид лакоће, без бола. Као у магновењу убрзано су јој промицале слике. У последња два дана свог живота, у сан јој дође покојна мајка са речима: „Не расипајте дјецо мрвице, сваку скупите и пољубите.” Није више разликовала прошлост од садашњости, ни сан од збиље. Сестра која је бринула о њој, у страху да не заспи и да јој не умре без свете причести и упаљене свеће, ноћи је проводила у полусну, згрчена на ивици кревета. Некада би преседела на столици поред болеснице преплићући мустру неке старинске чипке уз слабу, пригушену светлост. Гледала је сестрине плавичасте очи које су личиле на заробљено небо. У њима се од овог света ништа више није огледало. На тренутке, долазила је свести да би поново одлазила у само њој знане, далеке пределе. У тим ретким, прозрачним тренуцима када се ум бистрио и душа будила чиста и умивена, навирала су сећања на манастир Добрићево где је први пут, пре више од 50 година, крочила на камени под Богородичне цркве. Трепериле су потопљене фреске и гробови на дну Билећког језера. Из склопљених очију сузе су се сливале низ лице. Откривао јој се живот као стари животопис вековима прекривен новијим фрескама. Сањала је савинску дубраву, манастир Савина и најлеше небо на свету, небо изнад крста Светог Саве.

„Свети, драги боже, сачувај наше светиње и књиге староставне.”

Као да се некоме невидљивом обраћала, говорила је о мрвицама, малим сићушним трошицама истог хлеба који треба као нафору поделити. „Сестро, то звоне звона, зову на свету литургију,” шапутала је.

Сестра је крила сузе док јој је топлим длановима миловала љубичасте гранчице вена на рукама. Чајем од мајчине душице појила је као птиче. „Само још кап коју, молим те,” нуткала је с времена на време. Обе су биле старице, истрошене животом. Простор између њих је био испуњен нежношћу и сетом.

На Светог Стевана дође свештеник из манастира Режевићи да види болесницу, а са њим и мати Јефимија. Њих две су имале завет да она која прва умре буде обредно припремљена за укуп од своје сестре по заклетви.

Затрепта нешто као крило птице, усрдна молитва се вину ка небу, на тренутак завлада беспрекоран мир у васиони. Иза затворених врата одвијала се тајна исповести и причешћа. Путуюћи облаци застадоше.

Када је после неког времена, свештеник отворио врата, указа се спокојно и светло лице калуђерице спремне на сусрет са Богом. Оне сенке што су играле по зидовима као заводљиве визије, неодољиво су подсећале на лака, нежна крила.

ОГЛЕДАЛО

Мешао се мирис босиљка и тамјана, мирис воштанице и морског ветра са мирисом душе.

Сутрадан је сахранише на гробљу изнад манастира Градиште, недалеко од црквице Успења пресвете Богородице. Подно чемпреса чији је врх гледала кроз прозор.

Славица Зељковић

NIKOLA TESLA SZERB TANÍTÁSI NYELVŰ ÓVODA,
ÁLTALÁNOS ISKOLA Budapest

Српско забавиште, основна школа, гимназија
и колегијум *Никола Тесла*, Будимпешта

СВИТАК ТРЕНУТАК КОЈИ ТРАЈЕ

Похвала 2. БЛЕСКА

Техника-сфумато

Тамо у дну дворишта, кроз измаглицу, назире се некаква кретња, једва приметна, тик уз влажно тле. Помислио би човек, мили нешто испод листа и покреће га тамо-амо, безуспешно. Можда каква мрав или гусеница у својим последњим трзајима пред повременим, али све чешћим ударима хладних јутарњих таласа. Некако се, на први поглед, то мешкољење чини безопасним, али истовремено и нелагодним за људско око. Не престају ти замаси у кратким размацима. Влага само појачава тај трагизам лаганих али нејасних покушаја. Лист, невелик-пре би се рекло-листав, омален, скврчен и отежао од јучерашње кише и јесење слане, чује се како кврцка, пуцкета и сахне под благим али јасним сунчевим снопом и теретом влаге. Жилице му оквргавиле још јаче и као да се, узалудно напрегнуте, не мире са тим општим изједначавањем облика. Топлота га пресавија мењајући му контуре, а он се под њом вртка и трза у лаганим и спорим размацима.

Заглављен је као угрушак заустављен у кротом људском крвотоку. Чини се као да се цео свитак сунчевог снопа усмерио на ту храпаву, дотрајалу површину живота. Тако ожутео и излизан, савија се и брани грчевито, губећи притом свој природни облик. Постаје сагорела хрпица аморфних и уташених честица, спремних да се саједине са оним што их ствара.

Тако леп и истинит призор, ни за кога одигран. Јесења варка о трајању тренитка безвремене природе.

То је та чудесност кратког и неухватљивог јесењег сажетка у један тренутак људског трептаја.

Сигурно је да ће, баш ту, у том трептају, трену, већ првим пролећним јутрима слетети неки поранели и необазриви инсект, буба-мара, можда птица да у налетима прве пролећне глади покљуца и посише оне сокове уситњеног лањског живота.

Мр Светлана Тодоровић Гвозденовић,

Професорка српског језика и књижевности
Зрењанинска гимназија, Зрењанин

TETA DANA

Uski asfaltni put vijuga između uredno podšišanih živica i uređenih dvorišnih ograda i vodi me ka mojoj rodnoj kući gdje me nestrpljivo očekuju mama i moj stariji, neoženjeni brat. Oboje bolesni i zavisni od moje i sestrine pomoći pa se tako ona i ja naizmjenično brinemo za sve njihove potrebe. Opterećena brigama i višemjesečnim umorom od skoro svakodnevnih dolazaka, nesvjesno pogledam u pravcu teta Danine kuće. U dvorištu nekoliko komšija dobro pritisnutih poodmaklim godinama, a očigledno i zatečenih nečim što ih je sve ovog jutra okupilo u njenom dvorištu.

Na moje mimikom upućeno pitanje dobih poluglasan odgovor: "Umrla teta Dana." Kažu, našli je mrtvu, u poluležećem položaju na njenoj kuhinjskoj ugaonoj garnituri. Ispijena jutarnja kafa i suđe od kafe još na stolu. Ispričao mi je došao poštar, donio joj penziju, zvonio na vrata, ali odgovora nije bilo. Provjeravao je iza kuće u dvorištu nije li otišla u šupu po ugalj i drva, ali ništa. Taman kad je htio da pokuca jače na vrata, primjetio je da su blago, skoro neprimjetno odškrinuta. To ga je zabrinulo pa je, plašeći se da je u pitanju provala i ne znajući šta bi mogao zateći u kući, produžio dalje. O svemu je obavijestio komšinicu Finku i zamolio je da pozove nekog od komšija da provjere o čemu se radi. Tako je i pronađena mrtva. Pričaju da je imala slabo srce, da se u posljednje vrijeme žalila i brinula jer se nije osjećala dobro, ali doktoru nije išla. Ne što nije željela, nego što su procedure odlaska ljekaru u uslovima korone toliko iskomplikovane da čovjek može i umrijet' dok se naruči za pregled, uradi Covid test i dođe do ljekara. I baš to ju je koštalo života.

Teta Dana je živjela sama već godinama. Neupadljiva. Neprimjetna. Toliko tiha da se činilo da već odavno i nije tu, s nama. Kuća joj je dvadesetak metara udaljena od glavnog puta. Uređena. Okružena pitomim dvorištem ispunjenim raznolikim cvijećem: ružama, perunikama, šebojem i kadificama. Tu je i tamno crveni bundavnjak, tako ga u narodu zovu, a njegov pravi naziv mi nije poznat. Cvijet koji je ranije imalo svako dvorište, a koji sada rijetko gdje možete vidjeti. Kuća je prizemna sa urednom fasadom, potkrovljem i terasom punom hladovine od ogromnog, razgranatog jorgovana i lipe koja, kad procvjeta, ispuni mirisom i susjedna dvorišta. Sve odiše toplinom i dobrotom teta Danine duše kojom je ispunjavala sav prostor oko sebe.

Imala je teta Dana i djecu. Sina Gorana u Americi i kćerku Slavicuu Njemačkoj, na dalekom sjeveru. Oboje u potrazi za boljim životom, otišli trbuhom za kruhom, kako to naš narod ima običaj reći. Sin uspješan

OGLEDALO

biznismen u Minesoti. Sretno oženjen, ostvaren u svakom pogledu. Zajedno sa suprugom na put izveo dva odrasla sina, k'o dvije zlatne jabuke. Osnovao vlastitu firmu, razvio posao, sagradio porodičnu kuću još davno, a onda još dvije kuće sinovima. Obojica su pred ženidbu pa nek' imaju od čega početi.

Kćerka Slavica u Dortmundu zajedno sa svojim odraslim sinom. Radi. Pobjegla je iz Bosne od ljubomornog muža. Bivšeg, ali svejedno, nije više mogla da izdrži njegova uznemiravanja i provokacije. Samo što dalje da ga ne gleda i ne strepi od njegovih gluposti. Sin joj se gore oženio pa je dobila i unučicu Lanu, a s njom i novi smisao života.

Imala je teta Dana svega. Djeca su slala nemilice. Ne zna se da li je više slao Goran ili Slavica. Kuća puna i garderobe i obuće i hrane... Imala je svega i previše, samo ne ono što je najviše željela, svoju djecu oko sebe. Nije imala njihovo prisustvo, zagrljaje, radosnu vrisku njene praunučice Lane. Nije bilo zajedničkih jutarnjih kafa ni priče o običnim, svakodnevnim dešavanjima. Istina, svakodnevno su razgovarali putem društvenih mreža i gledali se na ekranima mobitela, ali nije to, to. Ne može mobitel zamijeniti ručice malene Lane savijene oko vrata i njena znatiželjna pitanja, ne može zamijeniti toplinu sinovog ili kćerkinog zagrljaja? Ne može ispuniti prazninu kuće i olovnu tišinu što pritisne dušu kad beskrajna noć donese nesanicu.

Dolazila su djeca povremeno. Slavica nekad i dva puta godišnje, a Goran nešto rjeđe. Predaleko je Amerika, a i let za četveročlanu porodicu puno košta. Pored toga, tu su i obaveze u firmi koje ne možeš nikome povjeriti sa sigurnošću da će sve biti urađeno kako treba. Kad dođu, tih petnaestak ili dvadeset dana prosto proleti. Majka bi da napuni oči i dušu, a djeca k'o djeca, da im je malo i na more da skoknu. A sve to na užtrb teta Dane. „Pa neka” pravdala ih je „moraju nešto i za svoju dušu.” Radovala se njihovim dolascima i dočekivala ih suzama radosnicama, a ispraćala onim gorkim, najtežim, suzama rastanka.

Živjela je teta Dana hrabro svoj samački život. Nikome teret i nikome smetnja. Ispijala u tišini svoje jutarnje kafe, u mislima vodila svoje nijeme razgovore zagledana u dječije fotografije zadjenute za ramove goblena. Samo ponekad, provirila bi kroz prostor između razmaknutih zavjesa, tek da provjeri ide li neko putem.

A i putem sve manje prolaznika. Sve manje komšiluka. Desno od njene kuće, dvije kuće prazne. Zaključane. Roditelji pomrli, a djeca u bijelom svijetu. Dolazili su na sahranu, proveli u kući par dana nakon sahrane i vratili se nazad, svojim kućama, svojim životima. Iza zabravljenih vrata ostali su zaključani neki prošli životi, davno proživljeni. Ostale zaključane uspomene na djetinjstvo i mladost, na odrastanje, na roditelje dok su još bili u najboljim godinama, na očeve žuljevite ruke, na miris hljeba iz šporeta Smederevca, majčinu pitu od jabuka, štrudlu, jabukov pekmez, na zagrljaje, smijeh i sretne dane...

Sa lijeve strane teta Danine kuće je komšinica Finka. I ona sama. Udovica. I njena djeca su u Njemačkoj još sjevernije od Dortmunda, u Hamburgu,

OGLEDALO

ali hvala Bogu sve troje u istom gradu. Blizu su jedno drugom pa su joj manja briga. I ona presahla od samoće, željna poštenog razgovora, pa bi ponekad ona i teta Dana s naporom došetale jedna do druge, jedva jer bole noge, boli kičma, ali da makar koju progovore. Gorke su bile te kafe koje su ispijale, željne razgovora, a opet u tišini. Svaka u svojoj. Svaka u svom jadu i čežnji. Ali bile su ipak nekako slađe od onih ubitačno usamljeničkih, slanih, suzama natopljenih kafa. Ovako skupa, prozborilebi bar po koju, a i tišina im je nekako lakša bila.

Oko Finkine kuće načičkano je još nekoliko kuća. Neke već odavno zaključane počele da zarastaju u korov, a u nekima se još živi. U jednoj od njih i jedna mlađa porodica. Komšija Fahro i njegova neumorna žena Mediha, po cijeli dan se ne smiruju, uvijek nešto rade. Školuju djecu pa uvijek nešto fali, treba ovo, treba ono, a kako? Zato se radi i dan i noć. Imaju kravu pa kose tuđe njive, kupe sijeno, obrađuju baštu, proizvode mlijeko, sir, kajmak... Almir im je na fakultetu, a Alma završava srednju školu pa će bratovim stopama. Do njih Meho i Senada, Sejo i Enisa, Matija i Lucija, Milan i Jela, Dragan i Jasmina, udovica Mira... Većina penzioneri u polupraznim kućama koje su nekada gradili za svoje sinove, snahe, unuke... a koji su sada rasuti po svim meridijanima širom planete. Roditelji sami, opterećeni godinama, bolestima i obavezama. Njive nepokošene, voćnjaci postepeno zarastaju u grmlje... Puno je toga što bi trebalo uraditi, a nema se snage niti bilo koga kome bi se moglo platiti da to uradi. Uzalud novac koji stiže iz dalekih gradova i zemalja, a vrijedni Fahro i Mediha i pored najbolje volje, ne mogu pokositi sve njihove njive, urediti sve voćnjake...

Posljednje godine njihovih života prolaze pored njih, vrijeme protiče, mjeseci i dani izmiču u čekanju od jednog do drugog dječijeg dolaska i u nadi da će jednom biti bolje. Ali kada?

Teta Dana je sahranjena u tišini, bez prisustva ijednog člana uže porodice. Njena djeca nisu uspjela doputovati na sahranu zbog pandemije korona virusa i zatvorenih granica. Ni sin, ni kćerka, ni unuci... Nije bilo suza, samo muk i poneki težak uzdah nekoliko prisutnih komšija, staraca, čije su misli i strepnje bile toliko očite da ste ih skoro mogli čuti kako odzvanjaju zlokobnom tišinom.

Nakon sahrane kuća je zaključana. Još jedna u nesretnom nizu u kojoj su ostali zaključani tragovi samoće, čežnje i čekanja nekih boljih i sretnijih vremena koja, po svemu sudeći, na ove prostore još dugo neće doći.

Mara Grbić

Profesorica ekonomske grupe predmeta
Srednja ekonomsko-trgovinska škola, Tuzla

САН У СНЕГУ

„А када пахуља почне да се топи, њена геометрија је заувек изгубљена. Толико лепоте је отишло не остављајући никакав запис иза себе.” (Вилсон Бентли)

Осим људске глупости, каже Ајнштајн, све је релативно. Време најпре.

Након седмогодишњег сна на чаробном брегу, потресан је силазак у зараван долине.

Премерио си јој углове за трен. Ипак, не видиш крај белини од које нико не умире. Још једино живот пише такве приче.

Ова је о Вилсону А. Бентлију, који је далеке 1885, усред деветнаесте зиме која му се увлачила у кости, више од себе заволео пахуљице, међу којима не постоје две истога облика (бар тако наука тврди). Промрзлим прстима их је, неотопљене, постављао на тамно микроскопско постоље и фотографијом документовао како живе и копне истовремено. У свом последњем дану и зими изгубио се у олуји, пролазећи кроз шесту завејану миљу и мисао о додиру љубави и смрти, која га је затекла усред белог снега. За њим је остало преко 5000 фотографија, на којима су пахуље овековечене, непоновљиве као и људи.

Пишем о њиховим белим портретима, у години 2019, схватајући да се на свету не мења ништа. Вазда ће лето смењивати зима; за реткима остају пахуље, за већином белина.

Ана Ранђић

Професор српског језика и књижевности
Гимназија, Чачак

„BEOGRAD: SLATKA PTICA MLADOSTI”

Prenuše me prve kapljice što udariše u staklo. Čujem vjetar i poznati šum kiše. Ustajem da zatvorim prozor, a u glavi mi se prepliću prošlost, sadašnjost, budućnost... Uzimam stari album, i među starim slikama spazih pisma iz '93, '94 godine... Napisana, a nikada poslana.

Čitam ih, a suze teku. Pisala sam majci i sestrama. Minulo je mnogo godina od tad, a tuga i žal za njima uvijek je u meni prisutna.

Sunčano proljetnje popodne pretače se kišno i sivo popodne i kao da se sva tuga ovog svijeta nakuplja u mojoj duši... I šta sve nisam preživjela za ovih tridesetak godina otkako sam iz tebe otišla, moj Beograde...

Sjetih se šetnji na Ušću, prvih poljubaca na Kalemegdanu; Skadarlije, Ade Ciganlije... Pa parka na Tašmajdanu kraj koga sam svaki dan prolazila kao srednjoškolka!

Poput slika pred mojim očima... U jednom trenutku pogledah kroz mokri prozor i ugledah dugu. Najljepšu dugu! I poželjeh da prođem ispod nje, da mi ona kao u onoj Šimunovićevoj pripovijetki ispuni najjaču želju u tom trenu - da te vidim, moj Beograde.

Prisjetih se jedne kolektivne đачke bježanije iz srednje škole, kada smo, svi, umjesto na nastavu, otišli na Novogodišnji vašar, gdje smo se ludo proveli!. Tada je moj drug Mića direktorici i razrednici kazao, kada ga je pitala „pa zašto ste otišli; koji je razlog”, on odgovorio:”Da bismo bili zajedno na jednom mjestu i da bismo se proveli. Ali, bez obzira na to, vi možete računati na nas!”

U taj mah nismo znali da li da plačemo ili da se smijemo. Čuj pobjegli, a računajte na nas... izmami mi smiješak ovo sjećanje.

Kada sam napustila Beograd, sanjala sam da za mene počinje novi, pravi, veliki obasjani život, podalje od Save i Dunava..

Sve što je do tada pričinjavalo moj realni život, utonulo je u neko i nekakvo nepostojanje. Svekolika moja svijest počinjala je i bila potpuno ispunjena gradom u kome sam počela da živim. Ali, nikada kao ovog kišnog popodneva nisam željela da ti se vratim, moj Beograde!

Da se vratim tvom sjaju i svim lijepim mladalačkim događajima, koji mi, evo, prolaze u mislima.

OGLEDALO

Tvoja ljepota nema kraja, ali proći će i ovo, i verujem u svoju snagu; da će smisao i sadržaj mog života biti tamo gdje sam bila najsretnija, i neće biti preokreta: spoznaja bola, patnje, nemoći, nepravde, već samo ispunjeni san nježnost i ljepota... i prisustvo najmilijih.

Jer, prošlost nikada ne izbljedi; uvijek ima neko da te čeka...

Vrijeme će pokazati da li će se ovaj san ostvariti i da li ću te zagrliti, moj Beograde.

Neispunjene želje kada ih i prividno zaboravimo ostaju i žive cijelog života, pritajene duboko u nama... Moj Beograde.

Azbija Mahmuzić

Bibliotekarka

Srednja ekonomsko-trgovnska škola, Tuzla